

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

stuppe v úřadě starosty náboženské obce naší Marka Sterna oddal sám dne 23. března 1832 s dcerou svou Ludmilou.

Podle úředního záznamu z r. 1811 byli na ratajském panství v kraji kouřimském tito „Židé familianti“: Josef Guth v U. J., Adam Markolius (Margolius) v U. J., Josef Hoffmann v U. J. a jeho nejstarší syn Alexander Hoffmann v U. J., Jakob Blum v U. J., Mojžiš Federer v U. J., Joachim Friedländer z U. J., Adam Bundi (Bondy) z U. J. a jeho nejstarší syn Simon Bundi z U. J., Bernard Dub z U. J., Filip Freund z U. J., Löbl Eyssler z U. J., Abraham Friedmann v Ratajích, Šalomoun Glauber v Křešeticích, kraj čáslavský, Samuel Dub v Křešeticích a jeho nejstarší syn Josef Dub v Křešeticích, Jakub Frischmann v Střížkově a jeho nejstarší syn Israel Frischmann v Střížkově, Jonas Kohn ve Voseku. Nejstarším familiantem panství byl Adam Bundi (od r. 1770).

R. 1848 darovala o. ž. 100 zl. conv. m. dobrovolně k založení národní gardy v U. J. I jednotlivci platili značné obnosy. Isák Friedländer musel dát 100 zl., Mojžiš Hoffmann 200 zl. A přes to vše přelétla t. r. přes hlavy jejich největší as bouře, která v pokoji a míru zde žijícími souvěrci mocně musela zachvát. Z občanstva zdejšího utvořil se 13členný výbor. Hlavní vůdci byli truhlář Hronek a bývalý krejčí Zeman. Zhotoveny zbraně a sedmý den pesach měl být hlavní útok na Židy podniknut. V největší úzkosti utekla se přede dnem šestého dne svátků deputace Židů do Rataj k vrchnímu Václavíkoví. Byli to Chaim Lejb Hoffmann a Isak Dub. Ratajský vrchní přijel s nimi ihned do Janovic a intervenoval u faráře. Intervence měla skvělý výsledek. Ještě téhož večera mohl farář P. Škoda po předvolání Hronka Židům oznámiti: „Liebe Israeliten! Fürchtet nichts mehr, ich habe für euch gesorgt.“ Tak zažehnána bouře a nastalo zas klidné spoluzítí, jež v naší obci vždy — až na malé výjimky — bylo a je.

Po Josefu Guthovi byl star. o. Markus Stern. Nar. r. 1806, zemř. dne 23. listopadu 1887. Za jeho starostenství opraven a vevnitř úplně přestavěn kostel, a to r. 1860 nákladem 1300 zl. T. r. skončil proto taky deficitem 228 zl. 19 kr. Deficit ten stoupl r. 1861 na 386 zl. 60½ kr. Za starostenství Marka Sterna a zbořena chatrč č. 107 a postavena tam škola nákladem 630 zl. 9 kr.

Až do r. 1868 byla n. o. naše povinna platit faráři štolu částkou 9 zl. 45 kr. conv. m. Povinnost ta zrušena zákonem ze dne 25. května 1868, č. 49, čl. 9.

Marku Sternovi vydatně pomáhal v úřadě býv. zdejší lékař Simon Federer, který vlastně byl duší celého předst. On vedl pokladnu a účty obce od 7. března 1859 až do 1. října 1867. Markus Stern společně s ním starali se poctivě napraviti už tehdy neurované poměry v obci státně schvalovanými stanovami, leč práce jejich byla marnou. Simon Federer zemř. dne 11. února 1876. Náboženská naše obec je povinna památce jeho díky nejen za věrné, vytrvalé služby, nýbrž i za skvostné „porochet“, jež kostelu daroval a za nadaci „keren kajemet“ 800 zl. V den jeho a jeho manželky úmrtí povinna jest n. o. rozdati chudým 10 zl.

Po Marku Sternovi zvolen asi kol 1. října 1867 star. o. Josef Schwarz. Tomu náleží v prvé řadě velká zásluha, že obec finančně zajistil a že podařilo se mu pro stanovy o. n. dosíci úředního schválení. Za jeho starostenství odstraněna z bohoslužby „licitace micves“. Při začátku jeho úřadování měla obec na

nemovitém majetku: Domy č. 107, 108, 110 a 111, na hotovosti 12 zl. 96 kr., na dlužích 556 zl. 28 kr. Nadační jmění spravovalo tehdy pohř. bratrstvo a teprv v r. 1876 převzala obec toto jmění ve svou správu. Tenkrát bylo jmění 392 zl. 44 kr.

R. 1877 schváleny byly první stanovy obce. Podle nich náležela správa obce starostovi, dvěma radním, šesti výborům a třem náhradníkům. Valná hromada a volby byly každý třetí rok.

V červenci r. 1875 vymazán na domech obci náležejících č. p. 107, 108, 110 a 111 vyvazovací kapitál a zaplaceno: za č. p. 107 64 zl., za č. p. 108 32 zl., za č. p. 110 37 zl. 20 kr. a za č. p. 111 53 zl. 50 kr.

Dne 6. února 1882 prodán starý lázeňský dům „mikve“ (Frauenbad) za 200 zl. Josefu Baschovi. T. r. zakoupena za nadační peníze 3000 zlatová stříbrná renta. Stála 2302 zl. 30 kr.

Když Josef Schwarz dne 18. dubna 1882 starostenství se vzdal, maje úmysl stěhovati se do Prahy, obnášelo jmění obce vedle uvedených nemovitostí na hotovosti 174 zl. 08 kr., v pražské spořitelně 139 zl. 06 kr., stříbrná renta v ceně 3000 zl., 1/5 losu z roku 1860 za 133 zl., knihovaných dluhů 1083 zl. 53 kr., na pohledávkách 486 zl. 08 kr., pole v ceně 320 zl.; celkem 4645 zl. 75 kr.

Dne 18. dubna 1882 zvolen star. obce Aron Bondy, nar. r. 1811. O obec naši získal sobě vedle toho, že jako star. poctivě a nezištně jmění obecní spravoval a opětně zvětšil, neskonalých zásluh proto, že na nedozírnou dobu zabezpečil existenci hřbitova, zakoupiv vedlejší pole, jež darem pak obci odevzdal pro účele hřbitovní, že daroval obci 500 zl. k volné dispozici a že zřídil r. 1895 nadaci „keren kajemet“ za svou osobu v částce 1000 zl. Mimo to daroval obci v r. 1894 novou toru a dědičná svá sedadla věnoval zdarma obci. S ním zvoleni do výboru: Jakob Federer za I. radního, Alois Stern za II. radního, pak Bernard Federer, Alfred Schwarz, Adolf Adler, Josef Herrmann, Abraham Hoffmann, P. Weil. Za jeho starostenství přestaly různé platy: Wochengeld, Esroggeld, Licht, Beitrag zum Rabbiner a zavedena náb. daň, jež se vybírala podle šesti tříd. První třída 18 zl., 2. třída 14 zl., 3. třída 10 zl., 4. třída 6 zl., 5. třída 4 zl., 6. třída 2 zl.

Aron Bondy

Alfred Schwarz

R. 1885 zvolen opět starostou Aron Bondy, I. radním Jakob Federer, II. radním S. Baumann, do výboru: Bernard Federer, Alfred Schwarz, Alois Stern, Abraham Hoffmann, Adolf Adler, P. Weil. Nová volba (1888) měla tento výsledek: S. Baumann, Alfred Schwarz, B. Federer, J. Federer, Ad. Adler, Dr. Jindřich Kohn, Aron Bondy, J. Basch, Berthold Schulhof. Starostou se stal Alfred Schwarz, radními zvoleni J. Federer a S. Baumann. Převzato na jmění 7607 zl. 89 kr. Dne 2. prosince 1888 oslavena